

SZÉKESEFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára
házhoz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény
a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petítor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

6. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 164. sz.) ezimzendenél; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

Bérmertetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

➔ Kéziratok nem küldetnek vissza. ➔

Néhány szó

az 1874. évi londoni borkiállítás tárgyában.

Londonban, a kereskedelem- és ipar-világvárosában, már négy éven át egy állandó nemzetközi kiállítás rendeztetett, mely az 1851-ik évi kiállítási királyi biztosság felügyelete alatt áll.

E kiállítás leginkább a művészetre (ehhez értve a hangszer-művészetet is) termények-, új találmányok- és tudományos felfedezésekre szorítkozik, és minden évben egy-egy kiváló szakmára fekteti a főszűlyt.

Ez évben különösen a bortermelők vannak hivatalva kitünő terményeiket az angolokkal, de talán egész Európával megismertetni, s egyszersmind a körülmények szerint elárúsítani.

Ezen borkiállításról óhajtunk néhány szóval megemlékezni saját városunk és megyénk érdekében, s kiválólag megyénk és városunk közönségének figyelmét erre felhívni kívánjuk; miután nemcsak városunkban, de megyénk több vidékén a bortermelés nagyobb mértékben is üzetik. Különösen megyénk némely vidékein a bortermelés példányszertűen is üzetvén, e végből főleg hangsúlyozzuk azon nevezetes előnyöket, melyek a borkezelés és termelés nagyobb mérvű és célszerűbb üzése által anyagi érdekeink főleg gazdaságunk szempontjából ránk háramolnának. Borkivitelünk még elég lanyha, pedig nemcsak megyénknek — mint melynek vidékein jó,

sőt kitünő minőségű borok is termeltetnek, de országunknak is egyik főkereskedelmi kiviteli cikಕ್ಕೆ lehetne a bor. E végből tehát figyelmeztetni óhajtjuk megyénk lakóit azon nevezetes előnyökre, melyek e nemzetközi borkiállításon leendő minél nagyobb számu megjelenés, illetőleg kiállítás által nyernének, miután ezáltal, a már külföldön ugy is jól, de csak kevésbé ismert hazai borok még inkább megismertetvén, külső országokban történő kivitel által még inkább értékesíthetők.

A borkiállítás 1874. ápril 6-án, husvét hétfőn nyitattik meg a „Royal Albert Hall” helyiségében, mely e célra az igényeknek tökéletesen megfelelőleg lesz berendezve. A „Royal Albert Hall” testülete, illetőleg birtokosai, a borkiállításhoz szükséges termeket a kiállítóknak ingyen bocsátják rendelkezésükre; de minden egyes kiállító kötelezi magát a neki kijelölt helyet saját költségén berendezni és feldíszíteni.

A kiállítás célja s a kiállítók feladata nem az lesz, hogy valaki szép fényes és cifra üvegeket — mire nálunk Magyarországon sokszor igen nagy súlyt fektetnek a vevők, de mire az angolok egyáltalán nem adnak semmit — tehát nem üvegeket, hanem hogy mindenki jó bort állítson ki; és hogy egyszersmind alkalma legyen minden kiállítóknak boraikat bárkivel megismertetni vagy megízleltetni; megengedtetett, hogy a kiállító egy üveggel (de többet egyszerre nem) vagy elajándékozhasson vagy pedig eladhasson; de a vevőnek a kimenetnél a borért járó

fogyasztási-adót 6—8 krt. meg kell téríteni, mivel a kiállítók azon kedvezményben részesülnek, hogy a kiállításra küldött boraikért fogyasztási-adót nem fizetnek. — E borkiállításhoz a magyarországi bortermelők, de még inkább a borkereskedők nagy reményeket kötnek, mivel ezáltal alkalom nyújtatik a borkereskedést, mely már eddig is évről-évre nagyobb lendületet vett, annyira kiterjeszteni, hogy Magyarország, a londoni borkereskedés statisztikai kimutatásában, Francia- és Spanyolország mellett e tekintetben is illő helyet foglalhasson el — illetőleg, hogy a kiszállítás ne szorítkozzék aránylag sokkal kevesebb mennyiségre, mint a fentnevezett országokban. — S hogy leginkább bortermelőink csakugyan igen szívélyesen karolták fel ez alkalmat, hogy a magyar borok jó hírnevét még jobban megismertessék, egyik bizonyítéka az, hogy gr. Zichy Ferencz maga 30 ezer üveg diószegi bakatort tart készletben Lápossy Ferencz ur rendelkezésére, melyet ő — Lápossy ur — saját boraival együtt személyesen fog árusítani a kiállításon.

Az erdélyi pincze-egylet kitünő Somfurmint és kuküllómenti borait szinte ki fogja állítani; hisszük, hogy e példát hazánkban számosan fogják követni. — Megyénk és városunk — mint fentebb említettük, egyike levén azon kiváló területeknek, melyen a bortermelés nagyobb mértékben üzetik, s e mellett jobb minőségű borokat is képesek vagyunk kiállítani, melyek eddig is már a forgalomban nevezetes előnyt vívtak ki, sajnos hogy még csak itthon, — főleg ezért

TÁRCZA.

Hervadt virágok.

Elhervadt, porladó,
Kicsinke virágok,
Mily gyakran tekintek
Mélázva reátok . . .
Mily gyakran nyer enyhet
Töletek a lélek:
Elhervadt virágok —
Édes bús emlékek!

Illat és szín is van
Itt ott a szirmokon;
Oh ha ugy lehetne
Mint vala egykoron!
Ha a tél egyszerre
Tavaszzá lehetne, —
Ha az a kis leány
Még egyszer szeretne.

Volna ép bizalmam
Mint vala ezalótt;
Láthatnám, kisérném
Szüntelen újra őt.
S hallanám zengeni
Ajkaról mostan is:
„Szeretlek! szerelmem
Kisér a sirba is“ . . .

Mily kár hogy e szép dal
Hirtelen megszakadt,

S a sir? az mélyebb lön
Odakinn ezalatt,
S belőle hogy meg se
Lássam a világot;
Legyetek szemfedőm
Ti hervadt virágok.

Hervath István.

Farsangi csevegés.

Az ideai farsang, bár egészen csendesen viseli magát, mintha csak rá készült volna a közmondás: „sirva vigad a magyar,” mégis — miután bent vagyunk mint Pilátus kredóba, illő, hogy neki is áldozunk egy pár sorocskát. — Farsang! A mily epedve várták fiatal olvasónőink ez idén a kalendáriomnak eme tarka mozaikból alkotott idényét, hogy törvényeinek hódolva tánczra keljenek, oly nyugodtan néznek a bűjt elé, a midőn bucsut fognak venni az édes álmoktól és egetverő illusióktól, melyeket farsang elején szépen kigondoltak. Az ifjú leány, ki előre álmodozott a farsang örömeiről, családva elzengheti e két sort:

„Multadban nincs öröm,
Jövődben nincs remény.“

A fiatal ember pedig, ki hódításokra számolt, mint Nagy Sándor vagy Napoleon, szépen elteheti magarsröptü reményeit a szekrénybe, a frakk és a magas tetejű figaró mellé, az ideai farsangon ugy sem lesz reá szüksége. Az álmos cigány nagyokat ásíthat ott-hon a kuczkóban és ugy szépen pianno elmuzsikálhatja az ideai farsang fölött a „Krach” polkát. — A vendéglős és pinczér, együtt járhatják el a kállai kettőt, vagy a most divó: Venczl polkát, és duetben elénekkelhetik: „Der Venczl kommt nicht, Er ist noch

nicht da!“ Végre Hymen az ezermester, ki alig szuzogott a farsang alatt, fittyet hányhat a megcsalott szerelmeseknek. A fiakkerost, kereskedőt, szabót, czipészt, fodrászt, divatárusnőt stb. alig merem felemlíteni, mert tudom, hogy ezek leginkább fogják a szomorú farsangot megemlégetni. Bizony, nagyon különös és furcsa ez az ideai farsang! Pedig nagyon sajnálom, de nem tehetek róla, hogy meg kell mondani az igazat; én csak tényeket sorolok föl. Mert ha röviden is, de mindenesetre hűn jellemeztem e pár sorral . . . Minthogy azonban a farsang mégis csak farsang s miután még a pogánykorban is mulattak a farsang alatt, mielőtt hamut hintünk fejünkre és zsákba bujunk, mielőtt héringet eszünk; élvezzük a farsang pünkösdi királyságát, üssük össze a bokánkat és:

„Járjuk járjuk a bolondját,
Ugyis megadtuk az árát!“

perdüljön velünk egyet a ki akar, hogy ne mondjon kedvünk még hamvazó szerda előtt csütörtököt! — Nézzünk tehát végig e farsangon, melynek csendjét olykor-olykor csak egy zene-estély verte fel. Az összes nyilvános estélyek közt kiváló helyet foglaltak el a Vörösmarty-kör estélyei. Az utóbbi estély, mely kedden, f. hó 3-án ment végbe, igen díszes és élvezetes estélyt képezett. A helyiségek nem tellettek meg ugyan egészen, különösen a tánczolóknak nagyon érezhető többségben voltak, de a jelenlevő hölgyek bája feledteté a távollevőket. — Az utolsó napok, s mondhatni az egész idény egyetlen alarczos bálja a jótékony nőegyesületé lesz, folyó hó 16-án, az az farsang utolsó hétfőjén. E bál a vigabb farsangok báljai közt legfényesebben szokott sikerülni, s hisszük, hogy az idén is örvendetes siker fogja koszoruzni a nemes irányu egylet törekvését; s bálja, mely általánosan

megyei és városi gazda és szőlőtermelő közönségünk érdekében kívántunk, a fentebbi szavakban a londoni borkiállításról megemlékezni, s ezt közönségünk figyelmébe ujjal is ajánljuk.

Hazánk a bortermelés tekintetében Európa tartományai közt a második helyen áll. Legelső helyen sorakozik Franciaország 88 millió akóval, utána Spanyolország 44-el, azután hazánk 40-el. A statisztikai kimutatásokon ugyan szép helyen állunk, sajnos, hogy ezen mennyiség értékesítése más államokéhoz képest sokkal csekélyebb. Ennek egyik főoka az, hogy e tekintetben, e téren külföldön kevésbé ismernek bennünket, borkereskedésünk meglánya, épen e tekintetből is kell, hogy a londoni borkiállítás minél inkább és nagyobb mennyiségben legyen képviselve hazánk is.

Bortermelésünk, tekintve most már gyorsabb közlekedésünket, egyike lehetne főbb gazdagodási forrásunknak, s egyike lehetne a főbb kiviteli cikkeknek. Épen e végből ez alkalmat tartottuk legcél szeribbnek, míg egyrészt közönségünkhöz szólni a bortermelés ügyében, s annak fontosságát röviden vázolni, másrészt pedig felhívni figyelmét a londoni nemzetközi borkiállításra, hogy minél nagyobb számmal állítván ki hazai jobb minőségű borainkat, ezáltal külföld figyelmét ránk vonja.

Vége pedig adja Isten, hogy szavunk ne legyen pusztába kiáltó szó, s kívánjuk, hogy azok, kik e kiállításon megjelennek eredményes üzletet csináljanak, s óhajtuk, hogy a kitűzött cél hajótörést ne szenvedjen, mivel az a mostani nyomasztó pénzügyi viszonyok közt a kereskedésre nem a legkedvezőbb hatással volna, — hanem hazánk bortermelésére minél eredményösebb legyen.

P. J.

A svéd nemzet iskolaháza a bécsi közkiállításán.

Perényi Bélától.

(Folytatás.)

Minden gyermek külön ül, mely által a beszélgetésre való alkalom, lábbal való játszás egy mindenféle akadékoskodásnak eleje van véve.

A tanító közöttük járhat, ennélfogva könnyebb az áttekinthetése és őket a szükséges írási, rajz, olvasás- és számolási órák alatt itt-ott segítheti; egy szóval a gyermeknek így játszásra társaival alkalma nincs, a tanító pedig nyugodtan folytathatja munkáját, minden csendre való intelmek nélkül, mely időnként sok időt elvesz a tanórától. E padok által, mint már fent említettem, a tanulók elkülönítenek, mindenki a maga padjáról felelős, ez által előbb önállós, öntevékenységre szoktattatik a tanuló, neki kell azt tisztán tartani, az övé a felelősség, nem ülnek úgy, mint nálunk a hosszú padokban váll vállon. Továbbá az egész osztály fel- és kiállhat a mediúra minden zaj nélkül. Hát még a fegyelem fenntarthatására micsoda előny nyel bir ez illetén elkülönítés? — E padok Sandberg

arról ismeretes, hogy nemcsak érdekes és mulatságos, hanem fényes és kellemes is szokott lenni, — ez idén is kiemelkedik a merevség légköréből. Mind ez eléggé tanuskodik arról, mily komolyan vesszük a bálozást, különösen, ha jótékony célra mulatunk. Aztán utó végre is alig lehet szebb „rendez voust“ képzelné, mint egy ily táncszertélyt. Különben a sósói jégpályán is szép találkák szoktak lenni. Sokan föltették magukban, hogy a farsangon nem mennek a bálba; ez idén épenséggel nem valami nehéz dolog volt ennek ellentállani, miután eddig igazi bál nem is volt. Mi azonban megjártuk, föltettük, hogy a télen nem megyünk a jégre, s tessék, a hosszú ellenállásnak engedés lett a vége, mert gyertyaszentelő napján a tél ugyancsak keményen köszöntött be; hogy akaratlanul is üdvözlőnk kellett a várva várt vendéget. Most már fehér hólepel borítja el az utczákat és háztetőket; a fiuk a sikamlós kanális jegén végig csuszálnak, s a bukás és orra esés náluk csaknem kivétel nélküli szabály. Az utczákon néha néha szánok is jelennek meg.

Egyszóval, a tél jól viseli magát, s úgy látszik kibékült a farsanggal. Most már csak azt a medvét szeretném látni, mely a népmonda szerint gyertyaszentelő napján kijön a barlangjából, hogy megnézzze az időjárást; képzeltetni zavarát, midőn látta, hogy a tél igazán csak most kezdődött. A monda egyébiránt azt is hiszi, hogy ha gyertyaszentelőkor tiszta és nap-sugáros az idő, a medve visszazammog a barlangba és hat hétig marad még ott. Addig pedig mindig hideg idő lesz. Ez nem lesz épen nagy baj, csak azután legyen szép verőfényes tavasz és vig zöld farsang, hogy akkor helyre pótoljuk azt, a mit a fehér farsangon elmulasztottunk!

Hatifax.

F. elemi iskolák igazgatója által találtattak fel, kár, hogy oly költségesek, a biztos állítása szerint 8 osztr. forintba kerül Schwédhonban, ide hozva talán 9 1/2. A tanító egy magaslaton álló asztal mellett ül, melyről a csöngettyű (mely a csend fenntartására való s mit magam is nagy haszonnal, a mell megóvása tekintetében bírok) nem hiányzik; ez asztalon három könyv fekszik, az egyik a főnévjegyzék, a másik a napló, a harmadik a névjegyzék, naponként használatra. — Feje fölött a homlok falon lógott a svéd czimer, egy falóra és a jelenlegi svéd király és elődjének arcz képe; baljáról a dobogó mellett volt egy kis fiszharmonia, mely a zene és énektanításra való, s mely állítólag egyetlen svéd iskolából sem hiányoznék, jobbról pedig a fizika tanításhoz szükséges taneszközök valának láthatók. Gyakorlati a tanítói szék, melyet itt találtam, ez egy méter magas, melynek fél méter az állapja s az elején megnyílik, s az alsó része egy két fokkal el van látva, hogy szükségben létrául használathassék. Az iskola tábla kétszeres használatra való, s mieinknél minden tekintetbe gyakorlatibb, gyakorlatibb azért, mert minden tábla felső lapjára van egy lécz alkalmazva, mely alá a térképek rejtve, s azok onnét henger és csavar segítségével szükséges időben leereszthetők és felhuzhatók s így a por be nem lepheti s mindig tiszta marad a térkép. — A tábla letörésére pedig gypapot használtatik, oly kefébe kötve, mint a lókefe nálunk, sokkal nagyobb tisztasággal lehet vele a letörést eszközölni, mint szivacsos, általa a tanító és tanuló keze is tiszta marad, a gyermeknek nincs alkalmuk a szivacs bemártása végett a kuthoz menni és így az időt vesztegetni, nem vizezheti be pajzanságból tanuló társait, mely sokszor civakodásra ad alkalmat és végre pár krajczárért elő állítható, mi több mindenki megcsinálhatja maga is, míg a szivacs évente pár forintba kerül; van szerencsem itt egy példányt, melyet iskolába használok bemutatni. A tan eszközökben ez iskola igen gazdag volt, birta a természeti országból mind a 3 országot, azonban, minthogy a terményrajzi táblákon, egy táblán sok tárgy, és pedig kis alakban van összehalmozva a táblák csekély nézetem szerint, nem oly célszerűek mint a mi magas kormányunk által használatra jóvá hagyott Schubert stb. felék. Különösen feltűnő a földleírás tanítás módja, p. o. láttam Skandinavia igen nagy térképét fekete viaszos vászonra festve, azaz tulajdonképen csak a határok és folyók voltak festve, a tanulók számára pedig apró parafáscsokra irvák a folyók és városok nevei, melyeket ők, t. i. a tanulók tűznek a mappán, a megfelelő helyre; kis gyermeknél nagyon jó már ez a helyrajzi ismeretek megszerzésére, ez a legjobb mód a hazai helyismének begyakorlás és tájékozására. Mit azonban én másképen, azaz azon különbséggel gyakorlok — minthogy parafáscsokm nincs — hogy nálam a tanuló a miről felel, azt, s annak nevét, miután az ország határát alaprajzba a táblán megcsináltuk, csinálván abba egy kört is, a megfelelő helyen a meggyéket, mindjárt bele írja. A földleírás tanítását mind ők az iskolán kezdve meg, a hazaszeretet fölkeltése a gyermekben a honisme tanításnál a drága érczek, gabna, só stb. által eszközöltetik. Az iskola teremben, van egy kis könyvtár is alkalmazva, a könyvtárnok közönségesen a tanító, ő tudja kinek mit adjon és magának is mire van szüksége. A svéd iskolákban, a biztos állítása után, egy szelenczében, engedélyezett kátrányt használnak, állítólag e kátrány a tanulók kigőzölését magába szívja. Sajnálom, hogy e szelenczét nem láhattam, mert mire a kiállítás megismeréséhez juthattam, akkorára egyik főhercegnek megtetszvé a dolog, megvette s elvitte. — Ha minálunk ezt némelyek nem tartanák egészerűnek, vagy igen kellemetlenül hathatna az idegekre, nyuljunk tehát a virágokhoz, mint ezt egy nevelő barát ajánlja s állítsunk be iskoláink legalább négy részébe egy-egy virág csokrot, mert ha annyi hatása nincs is, mint a kátránynak, hiszem, hogy a virág a gyermeki kedélyre jótékony hatással bír. Ott azonban, a mely községben bárminemű epidemia van, nem szabad a kátránynak hiányozni, ezt mondják a svédek. Uraim, próbáljuk mi is és kövessük!

(Vége következik.)

Hatósági élet.

Székesfejérvár sz. kir. városának 1874-ik évi febr. hó 3-án tartott rendes havi közgyűlése.

Elnök: Zuber József, városi főispán ő méltósága; jegyző: Jurassék Ferencz, v. főjegyző ur.

Elnöklő főispán 9 órakor megnyitván az ülést, melyre következő tárgyak voltak napirendre kitzúvve:

Az üresedésbe jött ellenőri állomásnak választás utján betöltése. — Bóna József általános szótöbbséggel választott meg.

Az 1873. évi XXXIII. t. cz. a százötvenhárom millió o. é ezüst forintig terjedhető államköltségekről Tudomásul vétetik.

Felolvasott az 1873. évi XXXIV. t. cz. a Magyarország, Horvát-Szlavon- és Dalmátország közt fenforgott közjogi kérdések kiegyenlítése iránt letrejtött az 1868. XXX. t. cz. által becikkelyezett egyezmény némely szakaszának módosításáról, illetőleg kiegészítéséről. — Tudomásul vétetik.

A nméltóságú m. minister elnök Szlávy Jozsef urnak 5108/1873. sz. a. intézett leirata, melylyel értesítetnek az összes törvényhatóságok, hogy ő Felsőének decz hó 19 én kelt legmagosabb kéziratából magyar királyi pénzügyi ministerré lett kinevezve. — Tudomásul vétetik.

Olvastattak a Jászkon kerületek, Hajdu kerület, továbbá Lőcse Késmárk és Szakolca szab. királyi városoknak a törvényhatóságok kikerekítése tárgyában iervezett törvényjavaslat meghozatala elleni felirataik, melyeket támogatás végett városunk hatóságával is közölték. — Tudomásul vétetik.

A nméltóságú belügyministeriumnak leirata, melylyel a temetői rendzése vonatkozó alapszabályok némely módosításokkal helyben hagyva megerősítetnek. — A tanácsnak adatik ki.

A herezeg primás ő Eminentijának válasza, a mult évi deczemb. 23-án hozzá intézett üdvkivánatra.

A nagyméltóságú belügyministeriumnak leirata, melylyel az 1872-ik évi okt. hó 29 én felterjesztett közgyűlési határozat megerősítettik.

A városi tanácsnak végzése Kovács Ferencz és érdektársainak bírság elengedése iránt benyújtott kérvényük. — Mint indokolatlan folyamodvány elvetetett.

Tanácsi vélemény 1870. évi házipénztárak felülvizsgálata tárgyában. — A számfelülvizsgáló bizottmány jelentése szerint a számadások tételről tételre pontosan találtatván, a pénztárnok felmentvénye kiadatott.

Tanácsi végzés a városi árvászeknek a kölcsönzések folytán számadási viszonyokban álló házi pénztár és árvapénztár közt fenforgó elkönnyvezési és kamat különbözeti hibák tárgyában benyújtott megkeresésére. Miután a hatóság figyelmét multban teljesen elkerülte azon körülmény, hogy az árvapénztári tartozások után a kamatok, ha rendesen nem fizettetnek — késedelmi kamatok, is számíthatók a városnak az árvatárnál levő tartozása kamatai után járó késedelmi kamatok fedezésére, mely miutegy 800 forintot tesz; az eladott földiek árából utalványoztatott ugyanannyi összeg.

Tanácsi vélemény, melylyel a fontház alatti boltokra vonatkozó haszonhéri szerződések megerősítés végett beterjesztetnek. — Helybenhagyólag tudomásul vétetik.

Tanácsi végzés, vonatkozással tisztí ügyész urnak a sörház malom iránti szerződés meghosszabítása tárgyában tett hivatalos jelentésére. — Jóváhagyólag tudomásul vétetik.

Tanácsi végzés az 1871-ik évi házipénztári számadások felülvizsgálása tárgyában. Pribék Mihály számadó részére a felmentvény kiadatott, s id. Námesy Ferencz urnak a számadások felülvizsgálata körüli fáradozásáért köszönet nyilváníttatott.

Tanácsi végzés az 1872. évi házipénztári számadásunk felülvizsgálása tárgyában. Tudomásul vétetik.

Az országos magyar ipar-egyesület igazgatóságának f. évi 61. számú megkeresése, melylyel az országgyűlésnek beterjesztett emlékiratát a közönségnek megküldi. — Pártoló felterjesztés határozatott el.

(Folytatása következik.)

Fejérmegye bizottságának f. é. február hó 3-án tartott rendes közgyűlése.

Elnök: Szögyény-M. László megyei főispán ő exciája. Jegyző: Bóné Géza ur m. főjegyző.

Elnöklő főispán ur a gyűlést a bizottsági tagok szívélyes üdvözlése közt megnyitván, felemlíti, hogy, midőn ez év legelső közgyűlésén a letűnt év eseményeire visszatéknél, közelitünk mozzanatai közt nem sokat talál, mit örvendetes szívvel jelezhetne. A földmívelés képezvén anyagi jólétünk legbővebb forrását a mult év silánysága e tekintetbeni reményeinket meghusítottá, úgy az állam iránti, mint a magántartozások teljesítését megnehezíté. Az emberek közt dult pusztító járvány hazánk lakosságát sok munkás kéztől és számtalan családot fejtől fosztott meg. A törvényhozás mult évi működése közéletünkre mélyebben beható kevés vívmányt mutathat fel, sőt államháztartásunk berendezése is súlyos gondokat röv az illető tényezők vállaira.

Felemlíti továbbá főispán ur, hogy a közönség a közigazgatás sokféle ágazatainak mibenlétéről a felolvasandó alispáni jelentésből fog részletesen értesülni, saját részéről csak annyit jegyez meg, hogy a tisztviselők eljárását, kicsinyes beavatkozásoktól tartózkodva — ellenőrizte, mely alkalommal nemcsak a járási hivatalok látogatásánál talált kielégítő eredményeket; hanem a jelen közgyűlést előzőleg megtartott számonkérésék alkalmával sem tapasztalt hátramaradást. — Kötvetjaink az adott helyzethez mérve lehető jókarban vannak, a közbiztonság kielégítő állapotban, a községi érdekek elhanyagolása s általában tisztviselői eljárás ellen egyetlen panasz sem tetetett. Nem kevesebb buzgalmat tapasztalt ő exciája a központi hivatalok látogatása alkalmával. — A letűnt év első közgyűlése alkalmával is hasonló irányú szavakkal köszöntött be ő exciája, de reményli, hogy öndicséreti viszketeg gyanujától nem kell tartani, mert a hol elvitázhatlan tények beszélnek, hol a szerény működési körben szerzett érdemek méltó elismerésre várnak, ott a tiszta igazság bevallásától mi sem tartóztatja vissza. — A mi pedig kötvetjaink s a tanköteles gyermekek iskoláztatása körül mint hiány mutatkozik, ezen bajoknak orvoslását csak is a törvényhozástól s illetve közállapotunk fejlődésétől várhatjuk, de az ily hiányokat a